

Stajerc" izhaja vsaki petek datiran z dnevnim naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krole, za pol in četrta leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravniki se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje števil. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža

Štev. 38.

V Ptuj v nedeljo dne 22. septembra 1907.

VIII. letnik.

Kmet nastopa. . .

Für Halm und Araf immerdar!

Nekaj veličastnega tiči v tem, da se dviga kmet iz obupanega spanja in nastopa kot mož, ki zahteva svojo pravico. Slepi bi morali biti povzročitelji velike in male politike v Avstriji, in bi ne opazili mogočnega naraščajočega armado kmetov vseh narodov, — slepa bi morala biti vlada, ko bi ne čutila, da ima odslej računati na kmetjski četami. . . Kdor je videl nedeljski kmetiški zbor v Gradcu, ta si ne more prikriti velikanskega pomena združenega kmetijskega dela. Velikanske kmetije, t. zv. „Annensäle“, so bile napolnjene z zadnjega kottička, tisočeri kmetje so bili prišli iz vseh krajev zelene Štajerske, — mož ki možu so stali, Zgornji Stajerci in Spodnji Stajerci, eden poleg drugega. Veselo znamenje je to! Veselo znamenje v prvi vrsti zato, ker je doslej avstrijske kmete ali duševno nemarjalo, ali pa zapeljavalo v nemarno, nezmislno politiko, katere edini namen je bil, izprazniti kmetove žepce. Nič, — brezpomembna oseba, mož brez vpliva in pomena drugih stanov, — to je bil doslej avstrijski kmet. Zdaj pa je prišlo agrarno gibanje velikanske valove metati, zdaj trka kmetijska pest vedno krepkeje na minirajoče palače, zdaj se pričinja kmet za vedeti svoje silovite moči. . . Kdor je v menažeriji ogledoval ujetega leva, ta si mora misliti: Kaj, ko bi ta veličastna žival drgnila glavo in pričela boj v veseli zavesti, da je nepremagljiva in da mora vse razpasti, kadar stoji pokonci in udari. . . Približno tako se nam zdajda kmetiški stan. Ujet, zaprt, izstradan je bil doslej in ni si upal pomagati, ker ni imel spanja v svojo moč, ker se ni zavedal svoje sile. No, — nedeljski kmetiški zbor v Gradcu je jasni dokaz, da so dnevi teme končani in da nastopa kmet na dan!

V raznih obzirih je bil kmetiški zbor v Gradcu važen. Prvo je, da so vsi govorniki naglašali, da mora odslej veljati geslo: Kmet za kmeta. Politične, verske, narodnostne razlike, — vse to nima tistega pomena, kakor stasovska dolžnost. Nikar ne zahtevajte od kmeta narodnih žrtev, dokler je izstradan, mučen, dokler mu jemljejo zadnji grizljaj kruha iz ust! Nikar ne vpijate, da mora kmet kot prvi v roki gladi, dokler ga z izkoriščanjem silite v glad in zločin. . . Ali važnost tega kmetijskega zbora je tičala tudi v tem, da se je pojasnilo enkrat neumne bajke, da so kmetje povzročitelji draginje mesa in kruha. Ni res in tisočkrat ni res, — kajti kmet ni in ne more biti vzrok splošni dragini. Kmet je bil doslej vrboga para, le človek brez pravice, brez zaščite, brez počitka. Kmetiški nasprotniki, vzemite dvojna očala in poglejte v zrcalo, morda vidite potem prave vzroke mesne in krušne draginje. Kmet prodaja danes svoje plodove ceneje ali pa po isti ceni kakor pred desetletji in to v kljub temu, da so cene vseh drugih življenskih sredstev zrastle.

Največji pomen kmetijskega zbora tiči pa v političnih izjavah. V veliki nevarnosti tičimo danes avstrijski državljani. Avstro-ogrski pogodba se ima ponoviti, tista nesrečna tolikokrat prokleta pogodba, ki je omogočila, da so se Madžaroni na naše troške nažrili in da grozijo danes nam, to je svojim dobrotnikom. Ali naj bode ta pogodba zopet taka, kakor so bile dosedanje? Ali naj se zopet prodamo madžaronski sebičnosti? Ne, tega ne storimo več! Ko so se dosedanje avstro-ogrski pogodbe sklepale, je avstrijski kmet še spal. Ali zdaj se je zdrnil in brez njegove volje se ne bode sklepala nobena pogodba. To je tudi izjavil vodja avstrijskih kmetov, Alfred Simitsch vitez Hohenblum, ki je z vplivom vse svoje osebe zaklical: „Avstro-ogrski pogodba se ne bode uresničila, brez da bi se uresničile zahteve kmetijskega programa. In ako ne bi vlada vpoštevala to zahtevo, potem bomo kmetje to vlado vrgli.

Ni nam mogoče, da bi prinesli natančno poročilo kmetijskega zbora. Poročati hočemo le glavne poteze.

Kakor že rečeno, so bili „Annensäle“ natlačeno polni. To ni bilo več par stotin kmetov to so bili tisoči, ki so stali rama ob rami in dokazovali, da je kmet prvi gospod. V imenu sklicateljev je pozdravil predsednik c. k. kmetijske družbe grof Attems zborovalce. Pozdravil je zlasti navzoče: državnega poslanca, vojvodo kočevskega kneza Auersperga, načelnika nemške kmetijske stranke, drž. poslanca Peschka, poročevalca agrarne centrale, viteza Simitsch pl. Hohenbluma itd. Predsedništvo zbora je prevzel g. dr. Klusemann. V imenu mesta Gradec je pozdravil zbor podžupan g. Magg. Kot prvi govornik je prišel do besede državni poslanec Peschka. Njegovemu govoru posnemamo sledeče:

„Pozdravim vas v imenu kmetov sudetnih dežel. Kmetijsko gibanje je v Avstriji še čisto mlado, kajti kmeti so bili doslej le žoga za razne politične stranke. Industrija se je razvijala in kmete se je potisnilo v ozadje. Tako v drugih državah kakor tudi pri nas. Vsled vednega protežiranja industrije so bili kmetje prisiljeni, uresničiti svoje stranke. . . Združenje kmetov je veliko narodno delo. Kajti le gmočno dobrostoječe kmetijstvo zamore kaj uspešnega za narod storiti. Ali to združenje je tudi rešilno za državo, kajti država, kinima zdravega kmetijstva, tudi sama ne more biti zdrava. . . Kmetje ne nasprotujejo industriji; nasprotno ji hočejo celo pomagati, ker si hočejo zboljšati svoj položaj, — kajti „hat der Bauer Geld, hat es die ganze Welt. . .“ S temi besedami je opozarjal govornik na potrebo združenja kmetov in je končal svoj krasni govor ob velikanskem navdušenju.

Za poslanca Peschka je govoril knez Auersperg, vojvoda kočevski. O njegovem kakor o drugih govorih poročamo prihodnjic.

(Naprej prihodnjic).

Politični pregled.

Cene mesa so vedno predmet političnih preprirov. V zadnjem času so živinske cene zelo padle in vendar so ostale cene mesa na Dunaju

kakor v drugih mestih na isti višini. To je dokaz, da niso kmetji povzročitelji visokih mesnih cen, temveč le mesarji. Vsled tega je vložila nemška kmetijska stranka primerno interpelacijo na poljedelskega ministra. Le-ta je p. k. odgovoril in dokazal, da so na Dunaju od meseca novembra 1906 do junija 1907 cene goveje živine za 14 kron pri centu žive teže padle. Cene mesa pa niso padle. Novembra 1906 je koštala kila mesa na Dunaju 2 K 10 h in malo pozneje že 2 K 12 h, na kakeri višini je ostala. Mesarji se hočejo na trošek konzumentov na najhitrejši način obogatiti, krivdo visokih mesnih cen pa mečejo popolnoma neopravičeno na kmeta. Tudi zdaj pretijo mesarji s zopetnim zvišanjem cen. Zato je prav, da jih je kmetiški minister na § 51 obrtnega reda opozoril. Ta paragraf daje občinam pravico, da uvedejo glede potrebščin vsakdanjega življenja maksimalne tarife, to se pravi, da omejijo lahko brezvestno zvišanje mesnih cen. Minister je povedal tudi, da se mora preskrbljenost z mesom potom našega lastnega proizvodnje zagotoviti, kar je mogoče s pospeševanjem planinstva in številnim pomnoženjem živine.

Deželne finance. „D. K.“ objavlja članek, iz katerega je naraščanje izdatkov posameznih dežel razvidno. Potemtakem so znašali izdatki:

	1. 1865	1. 1902.
N. Avstrijsko	3,174.000	39,016.000
Štajersko	2,192.000	22,855.000
Koroško	456.000	4,638.000
Kranjsko	345.000	3,924.000

Iz tega je razvidno, kako grozovito so narasli deželni izdatki in kako potrebno je, da stori vlada vse potrebno, da se reši dežele iz njih revščine.

Nobenih kontrolnih shodov. Letos se po naročilu ministerstva na Avstrijskem ne vršijo kontrolni shodi. Glavni raporti se vršijo kakor vedno.

Nobenih orožnih vaj? List „Deutsches Agrarblatt“ poroča, da se bode opustilo 1. 1908 ob priliki 60 letnice cesarjevega vladanja vse orožne vaje (Waffenübung). Upajmo, da je to resnica!

Štajerski deželni zbor je prišel 16. t. m. svoje zasedanje. Razven raznih postavnih načrtov se je predložilo poslancem proračun za leto 1908. Potrebščine v proračunu znašajo 29,255.664 K. Zvišani so izdatki za deželno kulturo (2,563.000 K), za šolstvo (12,731.000 K), za realiteto (1,051.000 K), itd. Po otvoritvi je poročal posl. Ennispinner o neki osebni zadevi, posl. Kellersperg o prošnji nekega posestnika za dovolitev brezobrestnega posojila. Nadalje je govoril posl. Einspinner o predlogu posl. Stiger in tovarišev glede pospeševanja domače obrti. Stiger in tovariši so svoj čas poročali, da se naj dovoli v ta namen 5000 K. Predlog se je v primerni obliki sprejel. Posl. dr. Jurtela je poročal o prošnji občine Teharje, naj se ji dovoli porabo obč. denarja za cerkveno zgradbo. Posl. Resel se je izjavil proti predlogu, češ da občine nimajo pravico, izdajati svoj denar za cerkvene zgradbe. Jurtelov predlog pa je bil vendar sprejet. Potem se je poročalo še o nekaterih šolskih zadevah. Posl. Wastian je stavil vprašanje glede zgradbe mosta čez Dravo v Mariboru itd.

Koroški deželni zbor je bil 16. t. m. otvorjen. Posl. Steinvender je vložil predloge glede spremembe postav o volilni pravici, glede servitutov na gozdih in pašah, glede posojil deželnega hišnega potočnega zavoda itd. Posl. Pirker in Winkler sta predlagala povrniti dela deželnih naklad, za most, ki se pije v hiši od družine in poslov. Po vložitvi raznih interpelacij so se zgodile razne volitve v razne oseke. Finančnemu odesku se je izročilo predloga deželnega odbora glede računskih zaključkov in proračunov deželnega sklada. Poljedelskemu odesku se je izročil predlog kmetijske družbe glede porabe Strutzmanove kmetijske ustanove v znesku 19.806 K. Istotako se je zgodilo s poročilom delovanja deželnega zavoda za zavarovanje živine. — 17. sept. se je izročilo odeskom razna poročila in predloge; m. dr.: predloge glede zakona za varstvo planinskih rož, glede splošne starostne preskrbe za distriktne zdravnike, gledeboljšanja planinstva, glede razvoja deželne hipotečne banke, itd. Govori se tudi o obdačenju avtomobilov.

Letošnja žetev. Poljedelsko ministerstvo poroča, da bude letošnja žetev precej dobra. Zimske plodove se je dobro spravilo in zimska pšenica bude več kot izvrstna. Jesenski nasadi so se zakasnilo za 2 tedna. Poletna rž je v splošnem precej trpela, oves pa je letos izborni zrastel. Pri koruzi je suša precej škodovala. Krompir je dobro uspel in le nekateri škodljivci so se v zadnjem času pojavili. Kar se vina tiče, bude izborni, v kolikor ga ni toča pobila. Sadje pa je letos zelo slabo uspelo. Razven nekaj jabolk in hrušk ni sadja. Veliko padanje cen se opazuje pri hmelju. V Saazu je prišla velika firma za hmelj Malzer in sin z 340000 K dolga v konkurz.

Visoke kmetijske šole. Vlada je dovolila ustanovitve druge visoke kmetijske šole v Krakovi in trške v znesku 800000 K.

Dopisi.

Dobje pri Planini. Ker se naš župnik Vurkelc toliko opravičuje in trdi da iz prižnice govori le samo božjo besedo, hočemo spraviti v javnost za sedaj samo par nasprotnih slučajev: Ali je bila to božja beseda, ko ste 19. maja t. l. iz prižnice govorili, da prav ima kdor vam pomaga nagovarjati volilce, katerega kandidata morajo voliti za poslanca? Vse časti je vreden taki človek, ste rekli in ste naročovali možem iz občine Jurklošter, da mora vsak iti na ožjo volitev in voliti moža, katerega mu duhovniki svetujejo (Benkoviča), velik greh bo storil, kateri ne bo šel na volitev! Je bila to božja beseda, ko ste iz prižnice plaušali farane, da naj Vam prinesejo denarja, da bode te kupili kaplana? Grozili ste se kako bo nesrečen tisti, kateri ne bo denarja prinesel, trdili ste da mesca oktobra 1904 pride kaplan gotovo, in ste se izciganili na ta način tisoče krvavih kronic iz ljudstva, kaplana pa ni, ga ne bo, in se tudi čisto nič ne potrebuje, ako hočete Vi gosp. župnik le svoj posel opravljati? Je bila to božja beseda, ko ste iz prižnice v času občinske volitve razlagali, koliko odbornikov ima vsak za voliti, kateri možji se morajo voliti, in kedaj in ob kateri uri bo volitev? To so resnice svete vere, kaj ne Vurkelc? Dragi Vurkelc, dandanes ljudstvo samostojno misli, in razločuje božjo besedo od politike. Zdaj nismo več v časih prvega stoletja, zdaj ne bo šlo več s hujškarijami in plavšarijami. Radovedni smo pa tudi, zakaj ima župnik stalno plačo, da mora še zraven tiste za vse druge reči fehtat pčenoči, drugič gre fehtat oves, ajdo, jajce, kokoši i. t. d. ako pa hočeš da ti krsti otroka, mu moraš še posebej plačati in ako se hočeš oženiti mu moraš zopet posebej plačati ako želiš da bi molil očenaš za kakega bolnika mu moraš zopet plačati. Ja tristo medvedov zakaj ima potem še stalno plačo, če se mu mora vsako najmanjše opravilo še posebej plačati? Nikakor pa ne trdimo da vsi župniki s svojimi farani tako ravnaajo; mi le dobro vemo, da Vurkelc tako ravna. V tej zadevi bo treba trkati na pristojnem mestu, in prositi da se napravi red. Toliko za danes, preveliko naenkrat ni dobro, ako ravno nam nikdar zmanjkalo ne bo.

Naprednjaki v Dobji.

Polenšak. Nekaj tukajšnih oseb ima vedno s kazensko sodnijo opraviti. Zdaj se gre za

laške hruške (rumpe), katere je gostilničar in sadni trgovec Schori za muštro dobil, da bi jih za mušto delati kupil. Mož se je, pred kratkim izrazil v svoji krčmi: da bi bile vendar že te pr. laške hruške zrele. Navzoče osebe so mislile, da bude zopet sad kupoval za most in se mu je zato muštre vposlalo. Ali Sori je kuštni gospod in jo je zopet drugače zasnal. Rekel je, da ga je hotela dotična oseba s tem žaliti. Pobasal je hruške v torbo, vzel puško in enega svedoka ter je popihal k obč. predstojniku A. Kovačiču. Vprašal ga je za svet in ga vzel tudi seboj. Taka grejo ti trije možakarji, dva s puškami in eden s palico, k dotičniku, kateri mu je hruške na dom prinesel. Mladi dečko, ki je pri svojih stariših, se je hudo prestrašil, ko stopijo ti obojeni možje v sobo in ga izprašujejo, zakaj je hruške prinesel. Sori mu je tudi obljubil, da bude zaradi hrušk zaprt. Tudi v gostilno Lovru so šli hruške kazati. — Župnik Valenko in mežnar Glavnik sta se svoj čas izrazila, da ne bode nikogar nič prosila. Ali komaj so si farani zrnja pridobili, že se je fehtarilo. Naj bi se vendar enkrat na pristojnem mestu končalo to odiranje kmetov! Še nekaj! Zdaj so pričele tudi Marijine hčerke po kazenski sodniji hoditi. Neka 50 letna Katerina Šampelj je hodila toliko dolgo dražiti in žaliti, da so jo 29. avgusta na 14 dni obsodili. To je vzgled za mlade dekleta! Čestitamo Vam, g. Valenko!

12 nevstrašnih apostolov.

Sv. Jakob v Slov. gor. Mnogokrat si že, predragi „Stajerc“, našega vrednega kaplana Rabuzeka pokrtačil. Danes pa Ti poročamo, da se ta fant niti za las ni poboljšal. — Od tega časa, ko se je priklatil ta paleček k nam, ni pri nas več mira. — Vedno „jaga“ po župniji kakor lovski pes in sa potepa po „kočah“ njegovih podreptnikov, kjer hujška ljudstvo in kuje z pomočjo njegovih agentov dopise za „Našo Moč“, z katerimi napada potem učitelje, posestnike in sploh vsakega kateri ne trobi v njegov rog. — Po noči se pa vlačijo po „faroškem hlevu“, akoravno bi moral biti po 9 uri v svoji sobi, ker ima od višje oblasti „policajstund“. — Dokaz, da tudi svojih višjih ne uboga. — Na prižnici udrha navadno po „Stajercu“, pri popoldanski službi pa draži ljudstvo posebno dekleta z izpraševanjem iz katekizma. — Boljše je, Rabuzek, da pusti ti otrodstvo ljudstvo pri miru in izprašuješ rajše troje šolarje, da bodo vsaj pri prihodnji skušnji nekaj odgovarjali. — Ne pretepaj več ubogih šolarjev z matersko palico, ne nosi v šolo deklicam „cukri“, ne pohujšaj naših nedolžnih otrok z nesramnim govorjenjem, ne davaj šolarjem neumnih priimkov, ampak uči deco kakor se sliši, ker to je tvoja dolžnost! Zelo čudno se nam dozdeva, da se višje oblasti tak malo brigajo za obnašanje tega „hujškača“, in da ga ne odstranijo od nas. — Če se to ne bude kmalo zgodilo, bude tudi vere konec. — Predragi „Stajerc“! Povej nam, kako bi se rešili mi tega rogovileža, da bi se vrnil spet ljubi stari mir v župnijo? — O p o m b a n e d n i š t v a: Najbolje je, da si obrnete pismo na škofa in mu natežete vse čine tega fanta.

Iz Vojniške okolice. V Vojniku ne bo konca ne kraja teh vesel in teatrov, a samo zato, da se denar lovi od ubogih, zaslepljenih ljudi, pametni se itak ne približajo več, četudi so povabila frčala na vse kraje, tudi iz Celja se ni nihče več prikazal! Še-le pred tremi tedni se je taka veselica s teatom od dijakov, fantov in deklet vršila. a že zopet jo je mladi zdravnik, dr. Branko Žižek, za 8. septembra razbobil, a samo zato, da so si zopet denar pridobili. Ker še vstopnina 30 vin. ni zadostovala, to so še potem dekleta na vse pretege z venci, tom-bolo — pa skoraj prazno, le veliko števil — in šaljivo pošto, vsako po 10 vin., silile. No Bog žegnaj vsem potrebnem in zapravljevcem! Posebno neredno je to bilo, da so se tudi vsi otroci notri pustili, ako so le po 10 vin. plačali, in ti so stali neposredno pred odrom igre, kar za otroke nikakor ni bilo v redu. Najbolj smešen pa je še bil govor dr. Žižeka, kot sklicatelja veselice, ki se je prvokrat vjunčil, kot govornik nastopiti, a je pa tudi tako plašno in trepetaje govoril, da se mu je vsak hip nit govora pretrgati hotla, da skoraj ni vedel naprej; pripravljaj pa se je že dolgo časa na to pridigo, da so že mnogi bili jako radovedni, kaj bude neki novega

povedal. Pa bilo bi boljše, da bi bil tiho ostal, ter svojo modrost za se obdržal, vsaj govoril je še le ponoči, ko so že mnogi odšli, ker poprej si ni upal začeti, ker strah ga je imel, četudi se je veselica že ob treh začela. Bode-li sedaj te norčarije že enkrat konec ali še gre do tretjega!!

* * *

Plajberk. Časnik „Mir“ piše v številki 38 sledeče: V Plajberku hoče občina slovensko gostilnico, pa jo zopet ne da okrajni glavar Grabmayer. — K temu odgovor: Plajberška-fara ima vkup okoli 90 odraslih in starih moških oseb, in so tri gostilne, ena v Podnu in dve v Plajberku; tako pride ena gostilna na 30 moških oseb, od teh 30 moških je več takih de pridejo v letu komaj šestkrat v gostilno v Plajberk; Tukaj je sploh poljedelstvo in nekaj drvarjev, drugega prometa ni Plajberška-fara je raztrešena, dolga od prve do zadje hiše 2 1/2 in široka 1 1/2 ure; zatorej še od teh veliko moških oseb ob nedeljah in praznikih po svojih opravihlih gre v Borovlje, Podljubel in Bistrice i. t. d. ob delavnikih pa tudi ne morejo v gostilnice hoditi, ker mora gledati vsaki, da dela in si živeže priskrbi. Te tri gori omenjene gostilnice so istotako slovenske. Nekateri mislijo, ako je na teh treh gostilnah napis „Gasthaus“, potem je že vse nemško. Zato hočejo tako gostilno, da bo imela slovenski napis, čeprav bo tudi znotraj namešano. Plajberžani pa tako dobro vejo, kje so gostilnice, če je slovenski ali nemški napis, to je vse eno. Pred tremi leti je bilo 70 dorašenih moških oseb več v Plajberku, kakor daes in so zadostovale tri gostilnice, in zdaj ko je vsako leto manj prebivalcev tukaj, pa hočejo naenkrat še eno „slovensko“ gostilno. Od teh treh gostilničarjev ne more nobeden samo od gostilne živeti, in morajo skozi poljedelstvo in na drugi način življenje preskrbeti. V Plajberku je komaj šest oseb, da tirajo še za eno gostilno, tistim pa rečemo: ako jim te gostilne niso všeč, naj pa grejo v gostilnice Podljubel, ali v Ljubel ali pa na Bistrice, saj tudi ni dosti oddaljeno.

Iz Bilčovsa na Koroškem. V naši fari, h kateri spadata dve pol. občini, Bilčovo in Zg. vasica, imajo klerikanci nož v roki. V sledečem naj povemo, kako ti ljudje gospodarijo. Pred kakimi 4 ali 5 leti se je tukajšni farovž popravil in se je zato več sto goldinarjev izdalo. Lani prišlo je našemu kranskemu župniku Vintarju nakrat v glavo, da stanuje premalo „nobil“. Odborniki so bili takoj pripravljeni, da dovolijo potrebščine za nove poprave v znesku 2.000 K, od katerih plača verski sklad eno tretino. Župnik bi moral postavno tudi svoj donesek plačati; ali pozabil je menda na to in plačal ni niti vinarja. Zdaj se je iztrgalo skoraj nova okna in jih nadomestilo z novimi. Denar, ki se ga je porabilo za prve poprave, se je torej skozi okno vrglo. Komaj je imel župnik dovoljenje odbornikov v žepu, ko je že z novimi zahtevami prišel. Zahteval je, da se zida novo mežnarijo. Tu imamo nekega kmetakega sina, ki bi prav lahko službo mežnarja in organista opravljal. Ali župnik ni hotel opustiti sedanjega mežnarja, ker mu je bil ta vedno pokorni hlapec in je agitiral med volitvami tako, da bi se kmalu podplate znučal. Klerikalni odborniki so seveda tudi to zahtevali dovolili. Ali toliko poguma so vendar imeli, da so obenem sklenili, da ostane mežnarja last občine. To je bilo župniku preveč. Nakrat je oznanil raz prižnice, da naj posestniki prostovoljno toliko darujejo, da se zida mežnarijo. In res je dobil dovolj neumnežev. Hišo se torej zida in spada cerkvi. Na ta način je župnik kmete „potegnul“. Ako bi torej mežnar zidal svojo lastno hišo, potem nima občina niti pravice, da bi kakemu obč. revežu v mežnariji stanovanje dala. Tako gre stvar, ako so ljudje klerikalno zabiti. Iz teh vzrokov je imel tudi župnik s županom iz Bilčovsa, ostri razgovor, pri kateremu slišal je precej resnice. Zato je menda tudi prošil za prestavljenje v sv. Mihael, katero službo je tudi dobil. Veliko je veselje, da je šel. Njegova komanda in njegove zahteve so bile že prevelike. Pri slovesni pridigi je izjavil fajmošter, da odpusti vsem svojim nasprotnikom.

ob enem je očital nekaterim ljudem, kaj vse mu storili. Poslušalci so vedeli, koga da smi. Ako se iz srca odpusti, potem se molči takih stvareh. Vsa pridiga je imela pač le namen, da so nekateri farški podrepaniki v družbi neumnimi baburami krokočilske solze prelili. Zjaj je župnik proč, mi pa imamo plačilo. Ako bi zjaj videl, kako ljudje simfajo! Ali bi kdo menil, da so odborniki vse dovolili, kar je tukajšno prebivalstvo bogato, bi se hudo motil. Tukajšni posestniki tiče v dolgu in marsikateri se niti svojo lastno hišo ne more popraviti. Davki, obresti, zarubljenje itd. pride vsak dan. Tintam teče dež pri strehi v hišo, — vsak je revščina. Na občinski cesti je precej velik grič in kadar peljejo kmeti les v Celovec, morajo vbogo živat trpinčiti. Ali grič se ne odmanja, kajti za to delo bi odbornike noben farfarjano ne pogledal. Tako bi bilo še marsikaj žalostno, ali ničesar se ne stori. Ljudje menjajo klerikalstvo z vero in ne vedo, da je le blest za farje. Kako dolgo bode to še trpelo? Tako dolgo, dokler se ljudstvo ne vzdravi.

Več davkoplačevalcev.

Iz Medbrovske občine. Ko so pred dobrimi letimi leti v Medbrovski občini pri občinskih slovenskih klerikalci podrli in tako tedaj prišel Kneschnig do županstva, za pisarja pa so potem postavili po dom. Tinovega Joža. Štem milijonim činom so tedanji ratni možje, zares imeli pravo pravico terno. No glejte, potem je šlo tako le: skoraj leto dni je dobajal iz odloženega Celovca nek g. Sohar, vežbat ga v marsikaj zadevah. Poleg tega pa so skoraj malo količjak večjo pisarijo dali v bližnjih Brolah napraviti. In pozneje potem ko g. Sohar ni več dobajal, pa so druge pisarje, enega za drugim dali, ako se je količjak malenkostnih pisarij napajal nabralo, tako rekoč v štoro jemati. In Jožej pa je menda, vkljub temu ravno tako obljubljeni „Gehalt“ vendar le vlekel. In je tudi g. župan in večkrat še z svetovalci imel vedne (pepotrebne?) izlete in to najpogostejši radi pisarjove brezbrčnosti. Ob neki priliki, ko se je pomikala ta „karavana“ na tem transportu“, mi namigne moj stari znenec ter pravi: v tej občini pa imajo vedno, leto in dan isti teden! Razumljivo je, da je potem prišla občinska uprava v tako grozen nered, da so potem občino zadevale, ter sledile ena za drugo vedno večje denarne kazni. Da pa tudi pri tako razolomnem gospodarstvu, v očeh naših klerikalcev, nikdo ne zaigra tako hitro svojih „simpatij“; to je ako je človek cerkveni ključar, kotoma cerkvenik-mežnar pimpat. Na vse kajenje je vendar večina prišla do spoznanja da ni bilo prav, da se je dal oni navidezni močnejši svojem pisarju tako „tomlati“, da bi bil storaj kmalo vtegnil podoben — slavnatemu bodu.

Št. Vid pod Juno. Ljubi „Štajerci“! Dolgo Ti nisem nič pisal o našem Svatončku. Precej čimprej je postal v tem času ali nekaj Ti pa moram naznaniti. Ljubi bralci, ta gospodine nam uganja burke in kako se reži, če dobi takega ubogega kmeta v pest. Šel je neko soboto večer s tukajšnjim lovskim paznikom na lov h kmetu Hallerju; čakal je „pokca“, ali strofil je eno drugo črno kosmačino, namreč kmeta samega, ki se je ravno hotel briti. Ni se verjeti, koliko profesorov ta Svatonček ma. Gospodine vzame kmetu britvo in ga sam začne briti, pa kako; tako da je ubogi kmet, kadar je Svaton potegnil z britvijo, vsakokrat zajekal. Po poldrugi uri je hil ta junak „fertik“ in ga praša, kako se počuti. Ta mu odgovori: „Čisto dobro, samo da sem dobil čisto druge barve obraz; sem bel, sem rdeč, samo črn nikjer nisem več. Svaton pa pravi: „Ja če bi bil kak nasprotnik naše vere to videl, stavim da sem v „Štajercu“. — Prihodnji vam povem več.

Naprednak ki vse vidi.

Iz Tirolskega. Ljubi „Štajerci“, dopadeš se mi, ker govoriš resnico. Jaz sam sem vbogi kmeti delavec, ali žal da skoraj med kmeti ne morem izhajati, ker mi ne morejo toliko plačevati, da bi sebe in svojo vbogo mati preživel. Da si vsakdanji krušslužim, moram hoditi po vnetu po železnih. Ali prepričan sem, da go-

voriti ti resnico. Tudi pri farjih sem že služil, ali bil sem tam kot hlapec bolj zaničevan, kakor zadnji berač. Kar mački in psi ne snejo, to dobi hlapec. Tebi pa očital farji, da si „grešni list“! Ali jaz pravim: Le naprej in Bog ti daj arečo.

Novice.

Kmetiska pest! V žalostnih časih živimo. Toča nam zbije vinograde, klerikalizem pa nam uničuje duhove. Res je, človek bi marsikaterokrat vrget puško v koruzu in si mislil: Ja za sto vragov, — ako so ljudje tako prokletu zabiti, da ne čutijo zlo klerikalstva, da ne ločijo resnice od brezsrčne hinavščine, — potem jim je prav, ako se jim slabo godi. Babjeverje, neumnost, — vse to cveti med ljudstvom in najboljši govori ter najboljši spisi ne pomagajo proti tej duševni toči. Res, človek se naveliča tega boja! Ali semterjuga pride zopet veseli pojav, — zgodi se zopet kaj, kar napravi veselo srce, — človek obstane za trenutek in pogleda nazaj! Začudeno vidi, da gre stvar vendar-le naprej, čeprav počasi, — naprej gre vse eno! Zadnji kmetijski zbor v Gradcu nam je to natanko dokazal. Bil je to zbor vseh štajerskih kmetov. In tudi mi iz Spodnje Štajerske nismo izostali. Leta in leta že blujejo naši klerikalni nasprotniki cgenj in žveplo na velepotrebno kmetijsko družbo. Zakaj? Vsak bedak mora vendar izpoznati, da ima kmet le velikanski dobiček od kmetijske družbe. Ali — kmetijska družba se ne da podjarmiti od kaplana Korošca ali monignora Podgorca, — kmetijska družba se ne da zapeljati v nesrečno, malenkostno politiko, — in zato ji nasprotujejo klerikalci. Pa jim vse nič ne pomaga. Kmetiska pest razbije vse govore in deklaracije in teatre in članke in pridige, — kmet se zaveda! Tudi pri nas, v teh zanemarjenih, izsesanih krajih Sp. Štajerske in Koroške se zaveda kmet. Dva kmeta, Drogenig in Kresnik sta dokazala na graškem kmetskem zboru, da se imi zavedamo. Drogenig, mlad bojovník za kmetisko stvar, ki pa je v kratkih letih več koristnega storil nego vse govorance kaplana Korošca, — in Kresnik, 62 letni kmet, ki pozna plug in delo in trpljenje, — ta dva sta na kmetškem zboru dokazala, da se i mi zavedamo. Vse načrte, vse ideje, vse želje pravaškega faršta, narodnega hujskanja, razbije — kmetiska pest. Kdo si upa nasprotovati tej sili? Naprej, kmet, in svet je tvoj!

„Štajerčevi“ koledar. Opozarjamo zopet svoje čitatelje, da si naročijo naš koledar. Tiskali bomo koledarja le toliko, kolikor bode naročnikov. Pozneje bi torej marsikateremu ne mogli ustreči, ako ne bi bil že preje naročen. Cena koledarju bode tako mala, da ga lahko vsakdo kupi. Koštal bode od 25 do 30 kr. Omenimo, da bode obsegal naš koledar več, kakor vsak drugi; kajti mi nočemo s koledarjem profit delati, temveč hočemo le kmetu nekaj dati, kar mu bode celo leto v korist. Razven podučnih in gospodarskih člankov, ki smo jih objavili od najboljših strokovnjakov, bode v koledarju tudi veliko zabavnega. Vse, kar je potrebno, bode koledar obsegal in okinčan bode z lepimi slikami. Za danes povemo, da bode obsegal koledar članke o travništvu, čebelarstvu, živinoreji, vinogradništvu, nadalje lepe povesti, deloma v pohorskem in haložanskem narečju, pesnice, kalendarij z listi za opombe, smešnice, tarife, itd. itd. Vsakdo naj si naroči koledar. Nobene kmetake hiše na Štajerskem in Koroškem ne sme biti, v kateri bi manjkalo koledarja. Kdor proda 10. koledarjev, dobi enega zastonj! Torej na delo!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Benkovič — pasji bič! Nesramna gonja, ki jo povzročuje klerikalna stranka proti vsakomur, ki ne trobi brezpogojno v njeni rog, porodila je že različne plodove. Poštenemu človeku zavrže kri, ko vidi strast te strupene farške bande, kateri ničesar svetega ni, ki blinje ogenj in žveplo na svoje nasprotnike. To je sola kaplana Korošca, ki je zopet učenec čifindranega Šusteršiča. Pod vodstvom tega že opetovano zaradi častikraje obsojenega kaplana Korošca se gode vse nezaslišane infamije v naši domači po-

litiki. Laž, obrekovanje, brezsrčnost, to so sredstva klerikalcev. V brežiškem okraju je vdomačil to klerikalno gonjo mali, novopečeni poslanec dr. Benkovič. Kdo se je pred letom dni s tem Cvenko-Benkovičem pečal? K večem kakšna „hatakerija“ ali pa tisti kmetje, ki so dobili od njega mastne račune. Danes pa je ta Benkovič — ker je postal ponižni lakaj kaplana Korošca, — državni poslanec in bogve kaj se vse ter misli, da sme kot poslanec vse storiti. Seveda, krije poslaniška imuniteta in ako bi ga kdo tožil, potem bi že njegovi tovariši skrbeli, da bi se ga ne izročilo sodišču. Pri takih razmerah ni čudno, da si poišče človek proti temu gospodu sam pravico. To se je tudi te dni godilo, kajti poslanec dr. Benkovič je bil v Brežicah v javni krčmi s pasjim bičem pretepen! Stvar se je zgodila tako-le: Dne 25. avgusta 1907 se je vršil v Sv. Jurju ob južni železnici volilni shod, na katerem je nastopil kot govornik tudi naš preljubljeni dr. Benkovič. V svojem govoru je napadel Benko-Cvenkanič vse povprek, postal je oseben in imenoval nakrat brez poudarka celjskega zdravnika dr. Serneca „lažnika“. Dr. Sernece je takoj zahteval, da prekliče Benkovič to žalitev; ali možicelj tega ni hotel storiti. Dr. Sernece se je hotel potem na shodu opravičiti, ali po farški maniri se mu ni podelilo besede. Ker sta Sernece kakor Benkovič rezervna oficirja predložil je prvi celo stvar vojaškemu častnemu sodišču. Potem je pozval Benkoviča na dvoboj. Benkovič pa, — to je tič! Jezik ima tako dolgega kakor stare klepetulje obrekovati človeka, to zna. Ali kadar je treba moža pokazati in s svojo moški častjo svoje nazore dokazovati, takrat se skrije ta „tič“ za babje kikkje. Tako se tudi ni upal, sprejeti dvoboj in dati dr. Sernecu zadoščenje. Zato si je dr. Sernece sam zadoščenje poiskal. Dne 13. septembra ob 7. uri zvečer je sedel Benkovič v družbi raznih oseb, med njimi tudi nekaj častnih občanov tamošnjih občin in nekaj uradnikov v gostilni „Grič“ v Čatežu. Nakrat pride dr. Sernece sam in brez vsacega spremstva in zahteva, da prekliče Benkovič svojo žalitev. Benkovič tega ni hotel storiti. Ko je videl, da seže Sernece v žep, je vprašal, kaj namerava. Dr. Sernece pa je rekel: Tukaj odgovori in — že je zažvižgal pasji bič okoli Cvenkovičevih ušes. Benkovič je pograbil stol, za katerega se je že preje skril. Ali dr. Sernece je sunil stol ob stran in je udaril Cvenkaniča s pasjim bičem še enkrat po glavi. Benkovič je skočil zjaj v Serneca in vnel se je pretep. Naposled je zabrusil Sernece Benkoviča ob tla, da je kar zaropotalo. Navzoči gostje so se medtem v postransko sobo podali. Neki uradnik je rekel, naj bi se bojovníka ločilo. Ali navzoči učitelj je rekel, da tega ni treba, ker Benkovič zasluži tak nauk. Tako se je zgodilo, kar je bilo že dolgo pričakovati. Benkovič je bil za svoje laži s pasjim bičem pretepen! Ja, ja, žalostni časi prihajajo in „vera“ je menda zopet v nevarnosti. Smešna zveza pa je lahko ponosna na svojega dolgojezičnega, s pasjim bičem tepenega voditelja. „Posavska straža“ bode pač zdaj pisala: „Ja, Benkovič, to je tič. — dobil je pasji bič.“

Benkovič — iz cerkve izključen! Katoliška cerkev uči, da je vsakdo, ki je imel dvoboj izključen iz katoliške cerkve. Nato se zdaj Benko-Cvenkanič izgovarja, češ da „iz verskih razlogov“ ni mogel sprejeti dr. Serneceov poziv na dvoboj in da se je moral „iz verskih razlogov“ pustiti pretepti s pasjim bičem. No, Benkovič je rezervni oficir in oficirsko častno sodišče ne bode jemalo ozir na te razloge, temveč ga bode bacnilo iz svojega kroga ter mu odvzelo šaržo. Sicer pa se je Benkovič kot mladi človek prav rad dvobojeval in večkrat je imel sabljico v roki. Torej je Benkovič izključen iz katoliške cerkve, kakor mora biti izključen iz oficirskega stanu! In vendar je še vedno poslanec. No, klerikalci imajo tudi poslance Jankoviča, ki se je istotako skril, ko so zahtevali zadoščenje za žalitev. Klerikalci — kako naj bi se reklo vaši stranki!

Prvaška gonja proti nemškim uradnikom od strani zagriženih oseb se nadaljuje. Po časniki in drugje denuncirajo prvaki vsakega urad-

nika, ki se jim ne uklanja. Pri ptujski pošti je uslužben G. Grünig, čez katerega se vlaga neprenehoma lažnive ovadbe. Poštno ravnanje je stvar že preiskalo in ni našlo ničesar nepravilnega. Ali prvaški hujkači so vložili pritožbo na ministra. Samo mučiti in škodovati hočejo uradniku. Sramujejo naj se, ti denuncijanti! Fej!

Tepeni prvaki. Prvakom leži že v krvi da morajo ob vsaki priliki hujskati. 8. t. m. je bilo na Pragerskem nekaj ogrskih „urlauberjev“, ki so v svojem jeziku pesmi prepevali. Nobenemu človeku ni bilo to neprijetno, kajti vsakdo je uvidel, da so reveži lahko veseli, ako se peljejo zopet domu. Na peronu pa je stalo tudi troje gospodov, — naš ptujski dr. Brumen, naš ljubljani prvaški „profesor“ Zelenik in pisar Kristovič. Dr. Brumen je bil pameten in tih. Ali „profesor“ Zelenik in njegov tovariš-pisar sta se menda nasrkala sladke kapljice ali pa sta bila tako „navdušena“, da sta pričela hujskati in „urlauberje“ psovati. No, fantje se to niso pustili dopasti in kmalu jih je dobil Zelenik par pod rebra, da je kar pokalo in se je v vsej svoji dolgotosti na tla zvrnil. Njegov tovariš Kristovič pa jo je dobil po nosu, da je vidil 9 solncev. S tem pa profesor Zelenik še ni bil zadovoljen. Skril se je za obcinstvo in ko so fantje zopet zapeli, pričel je „profesor“, — žvižgati. Že preje so moža le železničarji rešili. Tudi vlak bi dobil zaslužene bunke po grbi, ko bi se zdaj ne odpeljal. Gospod „profesor“, ali vas ni malo sram?

Obsojeni prvaki. Župnik Anton Lednik v sv. Duhu (Loče) in njegov hlapec Miha Brat sta med volitvami strastno za kandidata Piška agitirala. Ker sta pa pozabila, da imamo tiskovni zakon in sta brez dovoljenja plakate prilipila, sta bila obsojena na 12 ur zapora ali 5 K globe.

Kaj je liberalce? Iz sv. Antona v Slov. Gor. se nam piše: Kake dve leti je od tega, kar smo slišali prvič besedo „liberalce“. Spočetka smo mislili, da so liberalci tisti, ki libero pojejo, pa že vidimo, da smo se motili in že zdaj ne vemo pravega pomena te besede. Zadnjič sem videl dva pastirja, kako sta se imela. Eden je bil „liberalce“, drugi pa „klerikalce“ in kako sta se dajala, kakor dva „velika“. Vi, gospod urednik, ste nam že marsikaj pojasnili; prav-lepo Vas prosimo, pojasnite nam tudi to, da bomo enkrat na jasnem glede kaplanovih govoric. — Na to vprašanje, dragi Antončanje, se ne da tako na kratko odgovoriti. Pomen besede je morda „prostomislec“, kajti „libertas“ pomeni toliko kakor „prostost“. Potemtakem bi bil torej vsak „liberalce“, kdor misli z lastno glavo in se pri mišljenju ne podvrže nobeni komandi. „Liberalstvo“ je pa tudi gospodarski nauk, ki temelji na pravici do tekmovanja vsacega posameznika v človeški družbi. Kapitalistična današnja družba je torej „liberalno“ sestavljena, kajti vsakdo ima prostost do vsakovrstne konkurence v delu in nastopu. „Liberalci“ pa so tudi politična stranka. Nemška liberalna stranka je imela enkrat veliko moč, danes pa je že odigrala. Na Slovenskem je bila najbolj „liberalna“ še dr. Tavčarjeva kranjska stranka s svojim listom „Slov. Narod“. Danes nimamo v naših krajih liberalnih strank. „Narodna“ stranka jo je zavila na desno proti klerikalstvu. Mi pa smo naprednjaki, to se pravi pristaši gospodarskega dela, in nasprotniki verskega ter narodnostnega hujkanja. Klerikalci nas hočejo pri ljudstvu s tem obrniti, da nas imenujejo „liberalce“ in podtikajo tej besedi „brezverstvo“. No, naši čitatelji vedo, da nismo brezverci, marveč da znamo le ločiti vero od politike. To vam menda zadostuje. Ob priliki napišemo vrsto člankov o tej stvari!

Župnik — kramar! Župnik v sv. Lovrencu v Slov. Gor. prodaja za „Marijine hčerke“ tablice in židane trakove. Mi vprašamo: ali ima župnik pravico, da igra kramarja? Ali ima obrt? Ali plačuje zato davke? Ako ne, potem naj stori oblast, da omeji to preziranje postave.

Vbogi Pišek! Nemški listi poročajo, da je stanoval naš „dični“ poslanec Pišek začasa svojega bivanja na Dunaju v — minoritskem kloštru. Hm, hm. — Pišek se je hotel ubraniti zapeljivosti velikega mesta in zato se je skril za samostanskimi zidovi. O ti krotki, pobožni Pišek ti!

Iz Petrovca se nam poroča, da muči neki tamošnji posestnik svojo hčerko A. na grozni način; pomaga mu pri tem druga hčerka N. Bajce zapirata vbogo deklico po 3 do 6 dni v sobi in ji niti jesti niti piti ne dasta. Mi se bomo o celi stvari natanko informirali. Ako je resnično, potem bomo opozorili oblast na ta slučaj.

„Gospodar“ pred porotniki. Znano je, s kako gnusnimi sredstvi je „delovalo“ farško časopisje v volilnem boju. Odlikoval se je v tem oziru „Gospodar“, katerega duša je vodja štajerskih črnuhov, veliki poštenjak Korošec. Ali kaplan Korošec, si je že par krat prste osmodil. Zato ima pri listu nekega reveža Leskovarja, kateri beleži kot „odgovorni urednik“. Tako se ne more prijeti pravega povzročitelja lopovskih napadov v „Fihposu“. V zadnjem volilnem boju je napadel „Gospodar“ tudi g. I. F. Friedrich iz Kazar in notarja g. Stupica iz sv. Lenarta. G. Friedrich kakor notar Stupica sta huda Slovenca in vendar jih je opsoval „Fihpos“ grdo in podlo. Pred sodnijo pa se je črni lažnik skril in je prošil za odpusčenje. Prišlo je do poravnave. „Gospodar“ mora plačati vse troške tožbe, ki znašajo že par stotakov in mora objaviti poleg tega častni izjavi. Tako izgledajo „Fihposove“ laži, kadar se jih gleda pri sod-niji. Korošec, duhovnik si in vendar pozabiš zapoved: Ne lagati!

Sejem z žrebetami v Ptuj. 4. t. m. se je vršil prvič novi sejem z žrebetami. Vkljub slabemu vremenu je bil jako dobro obiskan. Bilo je veliko žrebet, pa malo kupcev. Zato opozorimo še enkrat na te prepotrebne sejme, ki se bodo gotovo obnesli.

Kmetijsko zborovanje na Pristovi. V nedeljo 22. t. m. ob 9 uri predpoldan priredi ces. kr. kmetijska družba za štajersko poučno predavanje o zboljšanja travnikov sploh kakor tudi še posebno o osušenju travnikov z drinaži in oranvanju potokov. Pri tej priložnosti se bodo potoki na lici mesta ogledali in se bode posestnikom tamošnjih travnikov raztolmačilo na kak način se lahko rešimo te nadležne povodnje. Ker je stvar zelo važna in se da ugodno le tedaj rešiti če skupno nastopamo in smo edini se vsakemu posestniku toplo priporoča se tega zborovanja gotovo udeležiti. Brigajte se toraj, kmetje, in javna pomoč Vam bo dana!

Iz vlaka skočil je župan Zajc iz Dobove in se pri priči ubil. Nesrečnež zapušča 4 otrok. Zajc je bil napredni mož in splošno spoštovan. Naj mu bode zemljica lahka!

Ubil se je v Ptuj pijonir Karl Werschmig iz Koroškega. 15. t. m. je prišel zvečer ob 9 uri v vojašnico in se vlegel v 2. nadstropju v postelj. Zutraj ob 2. uri so ga našli na drorišču mrtvega. Kako je padel iz okna, to se ne ve. Bil je priden fant in služil zadnje leto.

Z roko v žago je prišel g. Andrej Grobelnik v sv. Lovrencu nad Mariborom. Nesrečnežu je odtrgalo 4 prstov.

Žepni tat. Na glavnem trgu v Mariboru je bilo vničarici Johani Posch iz sv. Jakoba 80 K. vničarici Ani Kapel pa 3 K ukradenih.

Dobrosrčni tat. Vojaku Josef Holbedl v Mariboru je podaril na kolodvoru neki neznanec 500 K, češ da ima dosti denarja in mu to iz dobrega srca podari. Vojak pa je nesel denar k policiji. Policija je darovatelja ostavila Imenuje se B. Scheikl, hlapec iz Veitscha. Sele pred kratkem je Scheikl prišel iz ječe, kjer je sedel 15 mesecev. Takoj je šel zopet krasti in je ukradel nekemu posestniku v Veitschu 11.500 K. Dolgoprstež se je sam vjel.

Bratomorilec. Dne 16. t. m. je pričelo zasedanje mariborske porote. Kot prvi je bil obtožen tesar Peter Šauprl, ki je 23. junija v Hrastju svojega lastnega brata z nožem usmrtil. Bratomorila so obsodili na 6 let težke ječe.

Samomor starke. V Gradcu je skočila v Muro 86 letna vdova Rosa Odel in je utonila. Vzrok revščina.

Zapril so v Ptuj lončarskega pomočnika Kelca. Kradel je.

Iz vode potegnili so pri sv. Marjeti onega slikarja, ki je zadnjič v Ptuj pri kopanju utonil. mrljica je našel fant Martin Horvat iz Meretince. Cestarja Kostanjevec in Cvetko sta po-

tegnila Mrljica iz vode in poskrbela, da se pri-pelje v mrtvašnico.

Iz Koroškega.

Žrtev „Mira“. Gotovi ljudje so izgubili že popolnoma vsako moralčno ravnotežje, tako da jim je postala laž sveto sredstvo, s katerim se borijo proti vsakomur. Naravnost škandal za politikujoče farje na Koroškem je n. p. sledeči slučaj: Dne 26. maja smo objavili članek, ki se je pečal z obsodbo neke od farških laži navdušene ženske Lucije Pirote iz Velikovec. Oseba te ženske nam je tako malenkostna, da bi ne pomohili niti peresa v črnilo, ako bi se šlo edino za njo. Ali šlo se je za nekaj drugega. Pribiti smo hoteli impertinentne laži tistih po gostilnah politikujočih farjev, ki spravljajo neumne svoje ovčice v ječo. Nato je neki prvaški gospod, ali v kuti ali pa fraku, spisal Luciji „popravek“. Ta lažnivi „popravek“ je bil spisan 30. julija, to je dva meseca po objavi našega članka. Vsak človek, ki ima možgane in ne rezanico v glavi, mora vedeti, da je bila dotična lažniva čečkarja spisana po vplivu ali na komando prizadetih farških lažnikov. Lucija je bila sploh preneumna, da bi razumela, kako je zlorabljal farji v svoje namene. Napravili smo k popravku tudi opombo, češ da so Lucijo gotovo „žegnane“ roke pripravile do popravljanja. To je bilo 4. avgusta 1907. In zdaj, ko je že preteklo pet tednov, smo dobili zopet popravek, ki se glasi tako-le: Z ozirom na dopis „Žrtev Mira“ — „Opomba uredništva“ v Vašem listu z dne 4. avg. t. l. št. 31. Vas pozivljam sklicujoč se na § 19. tisk. zak. z dne 17/12. 1862, da sprejmete na istem mestu, pod istim naslovom i „Opombi uredništva“ in s istimi črkami v prihodnji ali naslednji številki sledeči popravek: Ni res, da „so mi duhovniki toliko časa prigovarjali in morda tudi s hudičem grozili, da sem se podala in podpisala čečkarijo“ (popravek). Res pa je, da sem sama prosila nekega gospoda, da mi je sestavil popravek ne-resnične trditve v št. 21. Vašega lista. V Velikovec, dne 11. sept. 1907 Lucija Pirote. — Lucija, ali te ni sram? Ako si res tako pobožna, kakor se delaš, moraš vendar vedeti, da je laž največji greh. Koliko oseb se je neki pečalo s tem popravkom? Kje povsod so si zbijali glave, da bi resnico zavrnili? V Ljubljani ali v Celovcu? Morda pride na ta članek zopet „popravek“. Ali potem bomo pojasnili lažnivo počenjanje te igravke v farških rokeh natanko! Lucija se bode še zapomnila, kdaj nas je izzivala. Tisti lažniki pa, ki stojijo za njo in jo zape-ljujejo v laž, torej v greh, naj se sramujejo pred Božjim obličjem za svoje sramotno delo!

Župnik v Starem dvoru — obsojen. Župnik Kubica v Starem dvoru spada med one duhov-nike, ki mislijo, da jim mora biti vsakdo tudi v političnem oziru pokoren. Spenglarški mojster g. Rücker pa zopet ne more uvideti, zakaj bi kot davkoplačevalec in državljan ne imel last-nega političnega prepričanja. Zato tudi g. Rücker ni nikdar skrival, da je vrli naprednjak in da se ne briga za prvaško gonjo. V volilnem gi-banju je odtegnil župnik valed tega g. Rückerja obljubljeno delo pri filialni cerkvi. Poleg tega je neumni ta duhovnik poštenega obrtnika na poštni karti grdo opsoval. G. Rücker se tega ni pustil dopasti in je župnika tožil. Pri sod-niji je bil politikujoči fajmošter obsojen na 150 K globe, odnosno na 3 dni zapora. Zdjaj bode vendar prišel do prepričanja, da spada duhov-nik v cerkev in da velja postava za vse!

Občinske volitve v Arnoldsteinu so končale z napredno zmago. Neprednjaki so v 1. in 3. razredu prodrli, v 2. pa iz usmiljenja neke klerikalce izvolili.

Obsojeni duhovniški hujkač. Župnik Lojzek Hutter v Koprivni je bil med volilnim bojem eden najzagrizenejših farških petelinov. Agitiral je tako, kakor storijo to politikujoči duhovniki po „S-Mirovem“ receptu, namreč brez izbire sredstev na pošteni in na nepošteni način. Po-biral je volilne listke in jih popisal z imenom orglarja „Grafenauer“, brez da bi imel zato do-voljenje od strani volilcev. To je po današnjih postavah čisto navadna volilna sleparija. Zato je bil Hutter obsojen na 50 K globe, odnosno 3 dni zapora, in na povrnitev sodnijskih stroškov. Poleg tega se mu je odvzela za 6 let volilna

pririca. Hahaha, — lepe agitatorje je imel
Hahauer, lepi „duhovniki resnice“ so ti ko-
si črni tički!

Novi brzovlak. Brzovlak Dunaj-Beljak in
bode vozil do 15. oktobra vsak dan, od
1. oktobra naprej pa vsako nedeljo, vsak
vrek in njima sledeči dan. S tem se je ugo-
stari želji.

Predstojništvo hranilnega in posojilnega
društva „spodnega Roža“ v Borovljah razglasi,
da biva pisarna domovinskega kreditnega zavoda
naprej v lastni hiši „Rezentalerhof“ v prvem
nadstropju. — Zavoljo pomnoženega prometa
se zdaj razun v nedeljah dopoldne tudi
v sredo od 9-te do pol 12-te ure.

Grozni detomor. V Beljaku je porodila ku-
pca Eliza Mondre iz Paternijona 10. t. m.
tuhem dete. Takoj po porodu je prerezala
roko z malim nožem vrat. Skrila je mrliča v
medelji in šla zopet na delo. Krčmar Kowatsch
je našel celotno zadevo in jo je naznanil. Nečlo-
vsko mati so zaprli.

Iz podstropja na podlano je padel kmet
Kroš v Gonobem pri Pliperu in se ubil.

Pod kolesa je prišel 8 letni sinček krojača
Kasica in bil težko ranjen.

Gorelo je pri posestniku Wedl v Pusarnici.
Gorel je hlev in z njim vsa krma ter 20
vrednih prašičov.

Požar. 15. t. m. je udarila strela v gospo-
darsko poslopje g. Höflerja v sv. Duhu pri Be-
lci; ubila je tam plemenakega bika in zažgala.
Gorelo je eno poslopje. K sreči je prišel dež,
da ogenj ni mogel razširiti.

Pobegniti je hotel iz beljaškega zapora Jos.
Križevnik, ki je kot arestant v Jesenicah ušel
v Beljaku ujet. V pravem času so opa-
rili, ki je hotel zid prodreti.

Vlomil je pri gospej Estere v Beljaku neki
Križevnik iz Sp. Boroveli ter precej reči ukra-
dlo. Orožniki so ga zaprli.

Ustrelil se je v usta neki prostovelec lov-
skega regimenta v Trbižu. Vzrok samomora ni
znano.

Izgubila je Ana Schwarz na poti v Beljak
svojo knjižico za 200 K. Dva fantalina sta
pala in dvignila takoj 100 K. Zlikovca že
so našli.

Po svetu.

6 milijonov ukradenih! Ravnatelj banke
Kroš na Holandskem je ukradel 6 milijonov
kron in jo popihal.

Mesto v plamenih. Mesto Marwillumbay je
v plamnih pogorelo. Zgorelo je več palač in 52 hiš.
Znaša več milijonov kron.

Železniška nesreča. Pri Kanaanu poleg
Kanaana v Ameriki je trčil tovorni vlak v oseb-
ni. 10 mrličov se je zdaj našlo.

Rudarska smrt. V šahtu 5 v Merlenbachu so
umrli plini. 5 rudarjev je našlo na grozni
smrti.

Samomor cele družine. V Budimpešti se je
ustrelila cela družina oficijala Litvija. Mož
je bil odpuščen od službe in zato je sklenil
samomor; z njim vred se je zastrupila žena
in dve hčera.

Umor fabrikanta. Delavci so ustrelili tovar-
nika Silbersteina v Varšavi. Delavci so zahte-
vali plačo, ki jim je odteljen, ker so štraj-
kali. Ko jim denarja ni hotel izplačati, so stre-
li in ga umorili.

Ljubosumnost. Iz ljubosumnosti je ustrelil
Lorber v Berlinu svoja dva otroka; šel
je potem na streho in se sam ustrelil. Ženi je
poslal listek z besedami: „Tebi prostost,
moji otroci“.

Razstrelba. Na japonski bojni ladiji
„Asama“ se je vršila razstrelba; 40 matrozov
je bilo ubitih.

Gospodarske.

Kaj se godi v moštu, kadar vre? —
Kaj, ki ga stavimo v bedenj, je sladek,
kadar ga pretakamo iz bednja, ne opa-
mo na njem več tega okusa, pač pa
čutimo, da ima sedaj neko skrivno moč, katere
nimel prej. On namreč opijani. Kakšna spre-
memba! Stvar je taka: Iz sladkorja, ki se je
dajal v moštu, napravile so neke majhne gli-
be (vinski kvas), katerih se s prostimi očmi

ni videti ne more, alkohol (špirit) in plin, ki
mu pravimo ogljikova kislina. Alkohol ostaja
v vinu, ta sapa pa uhaja iz njega in napravlja
vrenje, kakor bi se voda kuhala. Če dibamo ta
plin, lahko nas zamori in prigodilo se je že, da
so pali ljudje, ki so bili v kleti, kjer je vino
vrelo, v omedlevalo in se celo pomrli so. Če pa
ta plin pijemo, bodisi v vodi ali v vinu, ni nič
škodljiv, kar priča soda (sifon), ki se prodaja
po gostilnah, in pa šampanjec. V obojih na-
pravlja ta plin prijeten okus in šumenje.

Škarje pri trgatvi. Za trganje grozdja rabijo
naši vinogradniki večinoma nože in pipe. Mnogo
bolj pripravno orodje pa so za trganje škarje.
S pomočjo škarij se grozd mnogo lažje prime
pri repu, pa tudi slabe jagode se lažje odstra-
nijo. Tudi delo je bolj bitro. Zato priporočamo,
naj si nabavi za trgatev vsak vinogradnik
škarje.

Gnojenje sadnemu drevju. Najboljše je gno-
jiti sadnemu drevju v jeseni meseca septembra
in oktobra. Redilne snovi, ki jih damo v tem
času v zemljo, pridejo preko zime do drevez-
nih korenin in zamorejo že spomladi, ko potre-
buje drevo največ moči, delovati. Zimske in
pomladanske gnojenje pride navadno prepozno
do veljave, osobito ako so tla trda. Najbolj
ugaja sadnemu drevju gnojenje s Tomasovo
žlindro (mesto tega tudi s superfosfatom) in ka-
lijevu soljo ter z gnojnico. Prvi dve gnojili de-
lujeta bolj na razvoj cvetja in sadja, gnojnica
pa, ki ima mnogo dušika, na raščo.

Oreh je drevo, ki bi ga morali pri nas bolj
upoštevati, nego ga upoštevamo. Ta sad raste
skoraj v vsaki zemlji, ne potrebuje skoraj no-
bene oskrbe in rodi navadno vsako leto. Orehov
les se jako ceni in drago plačuje. Zato bi morali
orehe bolj saditi. Mlada drevesca dobimo na
ta način, da zasadimo sad sedaj v jeseni v
zemljo. Lahko pustimo oreh kar v zeleni lupini.
Koničast del sadu je postaviti pri sajenju nav-
zgor. Sad je pogrniti nato za 4 do 5 prstov na
debelo s zemljo. V jeseni sajeni orehi poženejo
že rano spomladi. Tudi mandlje in lešnike je naj-
bolje saditi sedaj.

Brzjav.

Šostanj. Eden glavnih voditeljev šostanj-
skih prvakov, bivši solicitor Anton Cok, jo je
popihal v Ameriko. Pri raznih posojilnicah je
sleparil Cok s ponarejenimi podpismi in tudi de-
nar „Narodne godbe“ je vzel seboj. Prvaki ga
niso naznanili, ker mož „preveč ve“ o gotovih
tajnostih. Več prihodnjč!

Ob začetku šolskega leta je gotovo zelo važno iznova opo-
zarjati na to, da otrokom, itak ne malokdaj preobremenjenim z du-
ševnim naporom, ne kaže v tem času dajati tudi še pijack, ki
dražijo živce in s tem škodujejo zdravju. Semkaj spada poleg
alkohola zlasti zrnata kava, ki bi se po izreku slovečega zdrav-
nika sploh ne smela dajati otrokom v šolskih letih. Tega tudi
nikakor ni treba. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava je tako
imeden nadomestek zrnate kave! Posebno napravljanje za deco
provzroča tako malo truda, ki se vrhutega bogato poplača s tem,
da vidno uspevajo naši ljubljenci. Kathreinerjeva Kneippova kava
je lahko prebavna, krvotvorna in krepliva ter ima spričo poseb-
nega načina svojega proizvajanja prijeten mil okus po kavi, ki se
ga lahko navadi vsakdo. Seveda je zaradi mnogih manj vred-
nih posnemkov treba opreznosti pri nakupovanju. Zahtevajte
vselej izrečno Kathreinerjevo kavo in jemljite le zaprte izvirne
zavoje s tem imenom kakor tudi z imenom in sliko župnika
Kneippa kot varstveno znamko.

Listnica uredništva in upravn- ništva.

Miss: Prihodnjč gotovo! Vse drugo preskrbimo.
Pozdrav! — Jak. Lörger Hahnan, Württemberg:
Hvala za pridno delo! Le tako naprej! Srčni pozdrav!
— Župnik Čepin v Razborju: Hvala, da ste postali
naš sodrnik. Prihodnjč objavimo duhoviti vaš članek
s primerno opombo. — Več dopisov: Prihodnjč!

Loterijske številke.

Gradec, dne 7. september: 35, 70, 44, 14, 25.
Trst, dne 14. september: 9, 18, 55, 8, 81.

Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor raz-
ume in ceni našo nalogo, kdor ni naprednjak le
na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti
član našega

„tiskovnega društva“

(Pressverein).

Vsak član tega društva ima posoditi društvu
10 (deset) kron, ki se vrnejo in ki se tudi
obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen, tem-
več se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo
ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa
vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah).

Društvo ima namen zagotoviti gospodarski,
denarni temelj „Stajerca“, povečati list čimbolj,
da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev,
izdajati vsako leto „Stajerčev koledar“, ki
bode nudil več koristnega in zabavnega čitiva
kakor vsi drugi koledarji, — sploh iman aše ti-
skovno društvo namen, delati za izobrazbo,
poduk, gospodarsko zboljšanje, delati za osvo-
boditev ljudstva od zatiranja in bede.
Vsakdo bodi član, kajti izobrazba edino
nas dovede do boljše bodočnosti.

Na delo!

Vodstvo tiskovnega društva „Stajerca“ v Ptuj.

Kaj tač majhen sem močic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Kar sem Kathreinerjevo kavo pil.

Pristna
samo v izvirnih
zavojih z imenom
Kathreiner.

Nihče naj bi ne pil
močno razbujajoče
zrnate kave nemešane!

**Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava**

sama se je obnesla za
najokusnejšo primes,
ki lahko
prebavna,
redilna in
krvotvorna
speši zdravje.

Otroke
bi bilo samo
še navajati
Kathreinerjeve
kave.

487

Po takem
izvešču se
poznajo
skladišča

v katerih
se prodajajo
Singer-jevi
šivalni stroji

Pozor! Vse od drugih prodaj šivalnih stro-
jev pod imenom „Singer“ ponujani
stroji narejeni so po enemu naših
starejših zistemov, ki zaostaja daleč za našemu
zistemu družinskih strojev in to v sestavi, trpež-
nosti kakor trajanju

Singer Co. delniška družba za šivalne stroje
Ptuj, glavni trg štev. 1.

Učenec

za preprogarski obrt (Tapeziererei) se takoj
sprejme pri
Adolf Klarer, preprogar v Celju
Rathausgasse 11.

Priden hlapec

k težkim konjam se sprejme z zelo ugodnimi
pogoji pri trgovcu

Ed. Suppanz
Pristova via Pölschach.

Vrlega delavca za cementno blago
za Rajhenburg ob Savi kateri je tudi graviranja
zmožen sprejme takoj trdka
Peter Rückl
v Rajhenburgu.

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri bo-
leznih želodcu in črelih, — osobito se priporočajo —
napreju in nerednem odvajanju — pehanju, — kon-
j — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sred-
stvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno vspeh siguren. Cena je za
steklenic (1 dvanaestorica) 5 K franko na vsa-
pošto po povzetju ali če se pošlje denar na-
Manj kot 12 steklenic se ne pošila. Prosimo, da
uroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija)

Hamburg-Amerika-Linie.

Hamburga do New-Yorka; dalje v Kanado,
Brazilijo, Argentino, Afriko.

Najhitrejša pojava daje Generalna agentura
Stajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10.
„Österr. Hof.“

Pozor, gospodje in mladeniči!

Naš lekarški praksi, ki jo iz-
jem že več nego 30 let, se
posrečilo iznajti najboljši
sredstvo za rast brk, brade in
izpadanju brk in las
je KAPILOR št. 1. On
je, da lasje in brke posta-
vijo gosti in dolgi, odstra-
ni pralaj in vsako drugo
bolezni glave. Naroči
si vsaka družina. Imam mnogo priznalic in zahval-
stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h,
2 lončka 5 K.

Naročite samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišić

579

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

Prva češka prodajalna.

Ceno perje za postelj

1 kg sivega, šlišanega, dobrega 2
K, še boljše 3 K 40 v; 1 kg belega,
šlišanega 3 K 60, finega, mehkega 4 K
10 v; 1 kg izredno finega sneženo-
belega, šlišanega 6 K 40 v, 3 K; 1
kg sivega (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega finega 10 K;
najbolj finega od prs 12 K. Pri nakupu 5 kg. franko.

Izgotovljene postelje

ne napolnjene, v neprodornem, rdečem plavem rumenem ali
sivem, 1 tuha 170/116 cm velika, z novim, sivim,
perjem 10 K; s finim sivim, mehkim perjem 12 K, 14 K;
najbolj 16 K; 1 blazina 80/58 cm, 2 K 80, 3 K 40, 4 K;
najbolj po povzetju 15 K naprej. Izmenjanje in vrnitev
brez Denar nazaj.

S. Benisch v Deschenitz 716
Böhmerwald

Mrli zidarji

sprejmejo za zgradbe v Trbov-
Zagorji in v Hrastniku.
delo na dan 4 K do 4 K 40 v
prosto bivališče. Ponudbe pre-
vzame zgraditelj

Franc Derwuschek

Mariboru ali pa osobje pri do-
tičnih zgradbah.

nska preša

stikom od zgoraj (stiskalnim drevom) še v
stanu se prodaja. — Kje? se izve pri
„Stajercu.“

Majer

brez otrok, ali pa z odraslim sinom, se
prejme. Kje pove upravništvo „Stajerca“. 634

SUKNO

humpolečki lodni, sukno za
salon obleke in modno sukno
za jesenske in zimske obleke

priporoča

Karel Kocian

tovarna za sukna

v Humpolci.

Zorci brezplačno. Tovarniška
cena.

Ad. št. 35703

II. 5247

Razglas.

626

Iz deželnih sadorskih šol v Gleisdorfu, Brucku na
Muri in Celju oddajo se v jeseni 1907 oziroma v spom-
ladi 1908 stajerskim posestnikom sledeče jaboljka in
hruske v skupnem številu 55.170 dreves.

Tri četrtine oddajo se po nižani ceni 70 vin. za
komad kmetiskim posestnikom, ena četrtina pa nekmet-
skim posestnikom po tržni ceni 1 K 20 h za komad
razven zavoja in pošiljate na železnico.

Naroča se pri deželni odboru in je v potrebnem
slučaju priložiti potrdilo občinskega urada, da je naro-
čitelj kmetiski posestnik v dotični Občini. Ako se porabi
drevesa za jesensko sajenje 1907 leta, potem se mora
to v prošnji posebno naglasiti in se ima izvršiti naročbo
do 15. oktobra 1907. Prošnje se sprejema, dokler je
drevje na razpolago; reši se jih po dnevu dohajanja
prošenj.

Več kot 120 kosov se enemu posestniku ne odda;
vsak naročitelj je zavezan, da nasadi naročeno drevje
na lastnem zemljišču.

Drevesa se odda le proti plačilu. Ako je ena ali
druga vrsta že oddana, potem se jo nadomesti z drugo
ednako vredno vrsto in stoji naročitelju prosto, ako jo
hoče vzeti ali ne.

Ako se ne reflektuje na nadomestno vrsto, potem
se mora to takoj naznati.

Drevesa naj sprejmejo po možnosti posestniki
sami; ako se jih pošlje po železnici, naj se jih takoj
po dohodu ogleda. Pritožbe naj se pošljejo takoj na
vodstvo drevesnih šol.

Poznejših pritožb se ne vpoštevata več.

Seznamek

jabolk in hrušk, ki se jih odda iz deželnih sadjo-
rejskih šol v nasadni dobi 1907/8.

Štev.	I. Vrste jaboljk	v Gleisdorf			v Bruck			v Celje		
		Vrsto	delež	Število	Vrsto	delež	Število	Vrsto	delež	Število
1.	Štajerski mošancker	3585	590	—	340	—	788	1500	—	—
2.	Veliki renski Bohnapfel	2270	410	—	3100	260	—	286	709	—
3.	Gravensteiner	15	30	45	1430	3	100	—	—	—
4.	Kardinal	120	30	30	780	20	165	2	200	230
5.	Kardinal, plemenit	450	265	20	1340	80	800	80	806	—
6.	Beli astrahan	—	—	—	430	—	85	—	6	93
7.	Baumann Reinette	310	110	35	—	—	—	—	5	85
8.	Ribston Reppina	215	110	20	700	80	144	14	556	—
9.	Kantafel Dancig	—	—	—	800	30	126	—	—	—
10.	Rumeno plemen. jabolko	—	—	—	630	30	160	—	—	—
11.	Zimsko zlato „Permele“	—	—	—	700	40	140	—	—	—
12.	Rumeno letno „Reinette“	—	—	—	440	—	—	—	—	—
13.	Reinette iz Landskerga	—	—	—	1600	50	16	—	—	—
14.	Princ-jabolka	—	—	—	600	60	—	—	—	—
15.	Leseno jabolko, rdečo	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16.	Jabolko za most Hauber	410	70	—	1900	—	—	—	—	—
17.	Ananas Reinette	260	135	—	—	—	468	—	—	—
18.	Kanada-Reinette	245	80	260	—	—	—	—	310	—
19.	Damason	3675	390	195	—	—	75	160	260	—
20.	Koks Orange	80	65	35	—	—	37	460	—	—
21.	Rumens Bellefleur	50	—	—	—	—	—	—	—	—
22.	Prestolonasled. Rudolf	250	270	170	—	—	—	—	330	—
23.	Londonki Pepping	300	275	30	—	—	—	—	—	—
24.	Roskoop lepi	175	200	155	—	—	—	—	35	180
25.	Šampanska Reinette	85	—	—	—	—	17	40	—	—
26.	Voščeno sevnisko	—	—	—	—	—	20	330	—	—

II. vrste hrušk

1.	Dielova putrasta	350	110	320	455	70	205	—	705	—
2.	Forelska hruška	125	45	85	—	—	—	—	—	—
3.	Dobra Louise iz Avran- ches	75	35	230	640	—	510	—	495	—
4.	Hardenputr putrasta	45	100	10	—	—	—	—	38	510
5.	Josefine-Mecheln	5	25	10	—	—	—	—	—	—
6.	Rieglova putrasta	315	50	65	—	—	—	—	—	—
7.	Olevier des Leeres	225	—	200	—	—	—	—	390	—
8.	Pastorska hruška	45	40	75	300	50	110	42	26	—
9.	Salchburgerica	155	25	—	760	—	270	—	205	—
10.	Skorman putrasta	65	40	10	—	—	—	—	—	—
11.	Zimska dehanška	420	30	120	—	—	—	—	—	—
12.	Moštova Weiler	765	140	—	2500	—	—	—	310	—
13.	Jelenovka	180	45	—	—	95	—	—	—	—
14.	Bosc flamet	—	—	—	425	30	30	5	9	105
15.	William Kristenbira	—	—	—	—	30	—	—	—	—
16.	Rumeltska hruška	—	—	—	—	116	—	—	—	—

Nadalje se odda 3000 za drevesno šolo zmornih
divjih drevesov, 100 kosov za 30 K, nadalje 5000 Don-
cin-podlag za pritlikova jaboljka in 6000 kutinovitih pod-
lag za pritlikove hruške, 1000 kosov za 40 K; zavoji in
vornina ni vračunana.

Gradec, 5. septembra 1907.

Štajerski deželni odbor

Staroznana krščanska tvrdka! Kmetje in vinogradniki, pozor! Čas trgatve prihaja!

Zopet se bliža čas trgatve. Opo-
zarjam torej svoje stare in več-
letne odjemalce, pa tudi one,
kateri še niso poskusili mojih
snovi za napravo zdrave in
okusne domače pijače, da jih
blagovolijo naročiti naj-
manj 8—10 dni pred trgatvijo,
da jih dobijo še v pravem
času. Jaz sem namreč, osobito
tako obložen, da mi dostikrat ni
mogoče pred 6.—8. dnem odpo-
slati naročenega blaga, na drugi
strani pa tudi cenjeni odjemalci tem
prej lahko porabijo tropine,
čim prej ko dobijo naročene
snovi (takoj po prešanju)

Za napravo izvrstne in zdrave
domače pijače na tropinah, na
drožeh ali na sami vodi so moje
snovi brez primere najboljše. Prosim
torej cenjene naročnike da strogo
pazijo na mojo tvrdko in na registro-
varstvo znamko zgoraj, da se tako
obvarujejo pred škodo. V dostih
slučajih se je že namreč prigodilo,
da je bil vsled nepazljivosti i denar
izgubljen, in so se vrh tega pokvarile
tudi dobre tropine, ker miso bile
snovi pristne. — Pri meni se dobe
snovi z jabolčnim s hruskovim
vinskim okusom in c. k. preizkuša-
valnica živil v Gradcu jih je že
večkrat odobrila vsled njihove ne-
škodljivosti. Nimajo namreč
primesanih nikakih zdravju škod-
ljivih snovi. Vse one pa, ki še niso
poskusili mojih snovi, uljudno pro-
sim, da zahtevajo moje cenike in
navodila, ki nič ne stanejo.

Prosim še enkrat, pazite strogo na
mojo varstveno znamko in na mojo
tvrdko zgoraj in ne dajte se pre-
motiti od nižjih cen in reklam, ki ne
temeljujejo na resnici.

Po najnižjih cenah dobite tudi pri
meni: očetni cvet, runovo sestavino
in izvlečke (ekstrakte) za razna
žganja. (Navodila — zastojni!) Agentov
nimam!

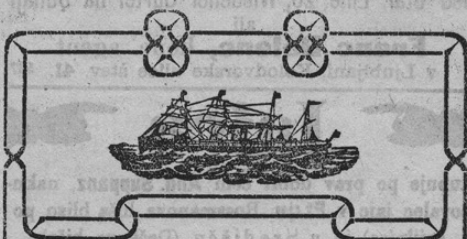
Z odličnim spoštovanjem **ANDREAS POLLAK**
trgovina s specijalnim in materialnim
blagom. „Pri črnem psu“
583 (poprej Ivan Sajovic) Gradec,
Annenstrasse No. 46.

**Seno,
slamo
in
oves**

kupeje po najvišji ceni

Carl Teppe in v Celju.

574

V Ameriko!

Najstarejša tvrdka za špediranje
potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz
št. 9

sprejme potnike za linijo čez Pariz-
Havre po najnižjih cenah; — vožnja
na morju le 6 do 7 dni; odhod paro-
brodov redno vsako soboto. — Za večjo
gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja
jih eden uradnikov do Havre. — Go-
vori in piše v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pismeno
obrne zanesljivo na nas, in sprejel bode
brezplačno in takoj pojasnila.

478

Na prodaj so

3 okna vnanja in notranja z vsem kar zraven
slisi, kakor okvirji in potem ena vrata. Tudi en
travnik za pašo se odda pri dr. pl. Fichtenau,
odvetnik v Ptuj. 657

Viničar

s tremi pomožnimi osebami kateri je
pri vinogradstvu zastopen se sprejme
za vinograd v Gruškabergu pri
dr. pl. Fichtenau v Ptuj. 656

Rane

vseh vrst naj se varu-
jejo skrbno pred vsako nečistostjo,
kajti vsled te postane lahko najmanjša rana nevarna in ve-
lika. Že 40 let sem se rabi omekajočo Pragersko domačo
zavbo kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane,
zmanjša vnetje in bolečine, vpliva hladilno in pospešuje
sploh zdravljenje.

razpošilja se vsak dan
1 cela doza 70 vin., 1/2 50 vin. po pošti
proti nap. ej-plačilu 3 K 16 vin. se pošlje
franko 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na
vse avstro-ogrske stacije.
Vsa dela zavirkov imajo postavno varstveno
znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni literant.
Apoteka zum schwarzen Adler.
Praga Kleinesseile, Ecke der Nerudagasse No. 203.
Sklađišče v apotekah Austro-Ogrske.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez
prekladanja v New-York in v Filadel-
fijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava
na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji
ali

Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 537

Jajca

kupuje po prav dobri ceni And. Suppanz, naku-
povalec jajc v Ptuj. Rossmanova hiša blizu po
sojilnice) in v Središču (Dečkova hiša).

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanih

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo
izbornega špecerijakega blaga, kakor fine parne
moke, vinberle, cibebe, kave, masti, jedilno olje,
petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega
blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna naravna vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

Jos. Kasimir, Ptuj

trgovina s špecerijo, materialom, barvnim
blagom, skladišče pive bratov Reininghaus.

Priporočam:

Dobri sir, najboljši salame, kisle vode,
malinov sok, najboljša žgana kava! —
Redilni prašek za konje,
svinje, redilno apno! —
Karbolinej, ter oljate barve, lak, čepici!

Peljem le dobro blago po najnižjih cenah in zagotavljam
vedno resno dobro postrežbo; Omenim še, da se nahaja moja tr-
govina le v lastni hiši, kjer je bila preje glavna tobačna tra-
tika! 120

Zahtevajte brezplačno

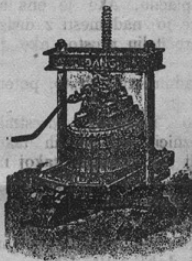
in franko moj veliki ilustrirani cenik s čez
2000 slikami o niklas-tih, srebrnih in zlatih
urah, kakor o vsakovrstnih srebrninah in
zlatninah, godbenih instrum. robe iz jekla
in usnja po prvotno-tovarniških cenah,
Niklas-ta remonter-ura K 3.—
Sistem Roskopf-patent 4.—
Svicaarska originalna sistem Roskopf
patent-ura 5.—
Registrirana "Adler-Roskopf" niklas-ta
anker-remontar-ura 7.—
Srebrna rem-ura "Gloria" deh 8 40
Srebrna rem-ura z dvojnatin pokrivalo 12 50
Ura kukavica K 8-50, budilnica 2-90, kuhinjska ura K 3.—
"Schwarzwälder"-ura K 2 80.
Za vsako uro 3 letno pisмено jamstvo. Nobene rizike! Za-
menjava ali pa se denar vrne.

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**
v Mestu (Brüx) št. 876 (Češko). 518

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine

Josef Dangles Wtw. Gleisdorf

priporoča najnovejšo "Göpel"-, mlatinske stroje, mašine za rezanje
krme, šrot-mline, za rezanje repe, "Maisrebler", tribure, pumpe
za gnojnice, brana za mah (Moos-
egge), konjske mrvne grablje,
ročne grablje, vile za mrvo, kose
za travo in žitje, najnovejšo sadne
mline s kamnitimi valjčki in za-
cinarimi "Vorbrecherji", hidrav-
tične preše (z original Oberdruck-
Diff-Hebelpresswerke Patent Duck-
seher (z največjim uspehom), ki
se dobijo le pri meni,

Angleški "Gustav H. Messer".

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in ga-
rancijo. Ceniki zastoj in franko. 282

Zahtevajte

zastoj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.
Slika 1/2 nat. velik.

Garancija več let

Vsako ne breznačajno blago sn vzeme
pri polni svoji nazaj.

Nr. 365 Srebrna dam-
sko remontar gold. 3-50

Nr. 322 Srebrna remontar 3.50
za gospode gold.

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev
gold. 5, dvojni mantel gold. 6-50

Nr. 341 Srebrna anker dvojni mantel
15 kamenjev, po-
sebno močna gold. 7-9-50

Anton Kiffmann

največja zaloga ur srebrnega in zlatega
blaga. Eksport v vse dežele.
Marburg P L, Štajersko.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
zraven klalnice in plinarne hiše postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.
Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d. 58

Oblastveno varovano!

Allein echter Balsam
aus der Schatzkammer-Apothek
des
A. Thierry in Pragrad
bei Rottsch-Sauerbrunn.

Vsako penarejanje kasni!

Edino pristen je

Thierryjev balsam

z zeleno varstveno znamko z nuno.
12 majhnih ali 6 dvojnatin steklenic
ali velika specijalna steklenica s pa-
tentnim zaklopom K 5.—
Thierryjevo centifolijsko mazilo
za vse še za tako stare rane, vnetja,
poškodbe itd. 2 lončka K 3-60. Posilja
se samo po povzetju ali denar naprej.
Te dve domači zdravili ste kot naj-
boljši splošnoznani in staroslavni.
Naslavlja naj se na
lekarnarja A. Thierry v Pragrad
Zaloga po skoro vseh lekarnah. Knjiš-
ice s tisočstvih zahvalnih pism za-
stoj in poštnine prosto.

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo in
je najboljšo nadomestilo za pristni sadni
„Mostin“ je sestavina naravnih sušev
in valed tega neškodljiv ter vpliva ta
jača na človeka oživljajočo in pospešuje prebo-
300 l. te pijače narejene z „Mostin“ stane 4
gld. 80 kr. „Mostin“ se dobi pri Jan
P o s c h, špecerijaska trgovina, Maribor, Korob
ulica 20.

Pozor

Postrežba natančna in urna.

Vsaki dan sveže:

Povojene klobase
Povojene šunke
Braunschweiger klobase
Safalade in vsake vrste dru-
zega povojenega blaga

pri Joh. Luttenberger-ju

mesar in prekajevalec v Ptuj.

Pozor

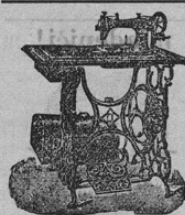
Postrežba natančna in urna.

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivne
stroje (Nähmaschinen) po de-
deci ceni:

Singer A . . . 70 K —
Singer Medium 90 . . . —
Singer Titania 120 . . . —

Ringschiffchen 140 —
Ringschiffchen za krojače 180 —
Minerva A 100 —
Minerva C za krojače in čevljarje 160 —
Howe C za krojače in čevljarje . 90 —
Cylinder Elastik za čevljarje . . 180 —
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najne-
cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi
plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brez-
plačno. 138

Svarilo!

Kakor ima vse, kar je dobro,
svoje posnemovalce, tako skrbno
v novem času tudi neka nesolidna konkurenca porabi
za-se renom. staroznanih Rogoških mineralnih ve-
lastin (štajerske dežele). Omenimo torej, da se
le „Tempelquelle in „Styria Quelle“ pravi rogški
kislji vodi. Pazi vedno na našo znamko, ki ima poleg
teh imen štajerski deželni žreb (panter) in na zamski
Rohitscher. 333

V ptujskem mestnem sopar- nem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sled-
čih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob
1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik
ob 1/11 uri predpoldan za 60 vin. (30 kraj-
carjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Fettauer
Badeanstalt).

Wenzel Schramm

izdelovatelj glasbenih instrumentov (Musik-Instrumente), sedaj
zaprisežen zvoznec v Celju, Graterstrasse 14.

Najboljši in najcenejši nakup vso-
vrstnih godbenih instrumentov.
Najfinije italijanske strune (glasu ob-
stajajoče in čiste na kvinte;
Gosle za šolerje od 5 K 60 v naprej;
Gitare po K 7-10 nap.
Citre za koncert od 15 K naprej;
Fine izdelane gosle od 15 K naprej;
Najfinije gosle za koncert kakor tudi
stare italijanske instrumente se zmanj-
dobijo pri meni. Loke od 1 K 30 nap.
skatle za gosle od 5 K naprej. Dvoj-
ske harmonike na dvojni glas z 15-

81 tipkami 6 basami od 26 K naprej. Flügelhorne in trompete od
28 K naprej. Prave francoske loke do najfiniješe izdelovanja.
Strune za citre s zdrgo itd. so zmiraj v zalogi. Postrežba natan-
čna in urna in se tudi popravljani vsakovrstni instrumenti
prevzame. 488

Vsakovrstni otroški godb. instrumenti in ustne harmonike

Mlin

na vodi in motorom 8 konjskih moči s po-
sestvom vred na Štajersko-Horvaški meji se da
z 15 oktobr. t. l. v najem. Več se izve pri
telju Jos. Troha v Zavrču. 648